

Postulaty uczestników Międzynarodowego Seminarium

„Nasze zasoby są policzone”

ENVICON, Międzynarodowe Targi Poznańskie

27-28 października 2015 r.

1. Europejskie prawo odpadowe ulega stałemu doskonaleniu, dlatego już w chwili obecnej musimy myśleć o gospodarce o obiegu zamkniętym (Circular Economy) i wspierającej jej metodologii Zero Odpadów (Zero Waste) - celu do którego powinniśmy dążyć.
2. Głównym celem gospodarki odpadami jest ograniczanie ich ilości. Proponujemy zatem wypromowanie i zalegalizowanie na poziomie UE jako kluczowych wskaźników opartych na ilości odpadów per capita, jakie nie zostały poddane recyklingowi lub ponownemu użyciu i tym samym stanowią środowiskowy balast. Rozwiązanie takie weryfikuje zaawansowanie osiągania celów ekologicznych społeczeństw o wysokiej konsumpcji oraz promuje te, które wytwarzają małą ilość odpadów w przeliczeniu na mieszkańca i już „na wstępie” zdecydowanie mniej obciążają środowisko.
3. Prawo krajowe, dokumenty strategiczne (KPGO, WPGO) i programy (POLiŚ, RPO) muszą być przeformułowane tak, aby wspierały wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym – w pierwszej kolejności działania zmierzające do redukcji odpadów u źródeł, powtórnego wykorzystania produktów, selektywnej zbiórki i recyklingu surowców.
4. Zapobieganie powstawaniu odpadów stoi najwyżej w hierarchii, a jest najstąbiej opracowane pod względem zarządzania, ewaluacji i integracji z innymi sposobami postępowania z odpadami.
5. Konieczne są zmiany w prawie krajowym i unijnym, dzięki którym naprawianie stałoby się łatwiejsze, tańsze, a trwałość produktów uległaby istotnemu wydłużeniu. Większe możliwości naprawy, to więcej miejsc pracy, również dla osób wykluczonych zatrudnianych w przedsiębiorstwach socjalnych.
6. Niezbędne są także zmiany w prawie, prowadzące do zwiększenia poziomu selektywnej zbiórki odpadów u źródła. Selektywna zbiórka, w tym przede wszystkim oddzielnie odpadów organicznych, to klucz do lepszej jakości surowców, zwiększenia poziomu recyklingu i zmniejszenia ilości odpadów resztkowych. To także duża liczba nowych miejsc pracy i zmniejszenie energochłonności gospodarki.
7. Sprzeciwiamy się wydawaniu środków publicznych na finansowanie budowy spalarni odpadów. Przykłady samorządów, które realizują projekty Zero Odpadów udowadniają, że możliwe jest zmniejszenie ilości odpadów, zwiększenie zatrudnienia i obniżenie kosztów funkcjonowania systemu bez konieczności budowy spalarni.
8. W tworzenie komplementarnego systemu muszą być zaangażowanie wszyscy interesariusze. Mieszkańcy muszą być włączani w procesy decyzyjne i projektowanie systemu – to od nich zależy, czy będą osiągnęte cele w zakresie ograniczania odpadów i recyklingu. Administracja krajowa samorządowa powinna być otwarta na konsultacje, stale usprawniać tworzony system i informować o jego efektach.
9. Samorząd powinien być katalizatorem dobrych zmian: zachęcać, wspierać, demonstrować, angażować. Nie zawsze trzeba czekać na działanie organów krajowych, czy europejskich. Inicjatywy oddolne są kluczem do sukcesu i cechują się większą efektywnością - np. poprzez lepsze zaangażowanie obywatelskie; skracanie cykli obiegu produktów i odpadów.

W seminarium wzięło udział 150 osób, w tym czołowi eksperci z Belgii, Polski, Słowenii, Wielkiej Brytanii i Włoch oraz gmin, które wprowadziły w życie nowoczesne systemy w gospodarce zgodne z gospodarką obiegu zamkniętym i Zero Odpadów. Seminarium zostało zorganizowane przez European Environmental Bureau, Towarzystwo na rzecz Ziemi, Zero Waste Europe, we współpracy z Abrys Sp. z o.o. i ENVOCON.